

КОСМИЧЕСКАТА СЪВЕТСКА ЕСКАДРА ПРОДЪЛЖАВА ТРИУМФАЛНИЯ СИ МАРШ

ПРОЛЕТАРИИ ОТ ВСИЧКИ СТРАНИ, СЪЕДИНЯВАЙТЕ СЕ!

Борба

ВЕЛИКО ТЪРНОВО
БРОЙ 124 (2666), ГОД. XXVII

ЧЕТВЪРТЪК, 16 ОКТОМВРИ 1969 г.
ЦЕНА 0,35

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОНС И ОК НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

ДА СЕ УСКОРИ ТЕМПЪТ НА СЕИТБАТА!

Окръжният кооперативен съюз, Обединеното окръжно предприятие „ДЗС“, управителите и дирекционните съвети на стопанствата под ръководството на партийните комитети успяха бързо и целесъобразно да прегрупират силите за прибиране на продукцията от пролетните култури, за освобождаване и подготовка на площите за сеитба. Създадена бе стегната организация за изпълнение на многото задачи в есенната кампания — срочно бяха мобилизирани силите, удължено бе работното време, организират се помощни бригади, денонощно работят машините.

В резултат на това планът на окръга за септември е изпълнен. Прибрани са 90 на сто от царевичката и 60 на сто от захарното цвекло. Повечето от стопанствата преизпълниха плана за септември с 5 до 30 на сто. ТКЗС — Караисен, Полски Тръмбеш, Козловец, Стражица, Асеново, ДЗС — Балван, Кесарево, Церовия кория прибраха напълно царевичката, стопанствата в Обединение, Долна Липница, Драганово извадиха 80 на сто от захарното цвекло. Повече от 85 на сто от площите, предвидени за сеитба, са освободени, 75 на сто — подготвени. Следователно, условията за срочно завършване на сеитбата на есенните са налице.

Нужно е стопанствата в Овча могила, Горна Студена, Полски Сеновец, Самоводене, Бяла черква, Асеново, ДЗС — Златарица и Кесарево, които са засели едва половината от площите, да догонят графика си. Общинските партийни комитети, общинските народни съвети, управителните и дирекционните съвети трябва незабавно да набележат мерки за преодоляване на изоставането и завършване на сеитбата в срок.

Специалистите и стопанските ръководители следва да повишат възискателността си към качеството на подготовката на площите. Последните сеитбени дни винаги са били спроведени от влошена дисциплина и качество на сеитбата. Това следва да се има предвид от контролиращите органи и да бъде предотвратено тази есен. Нашият окръг има възможност да постигне по-високи средни добиви от предвидените за страната. Основната ни е задача именно сега — с високо качество на сеитбата и приключването ѝ в срок. Тези две условия са еднакво необходими за осигуряване на запланирания добив. Затова в броевите дни, които остават до 25 октомври, темпът на сеитбата трябва да се ускори, а възискателността към качеството — да се повиши.

Скъп гост на Химкомбината

На 14 октомври министърът на Целулозно-хартиената промишленост на СССР Константин Иванович Галашии, придружен от министъра на химията и металургията Георги Павлов, посетиха Химкомбината в Свищов. Гости бяха съвместно посрещнати от директора на Химкомбината инж. Борис Чакалов. Воден бе разговор по взаимните връзки, за който присъстваха главният инженер на Химкомбината инж.

Във фойейто на Профсъюзния дом — Велико Търново е открита изложба на съветската книга и грамофонна плоча. Интересът към нея е много голям. Съветската литература привлича и Димитринка Хинчева, и Катя Москова.

Кой създава предпоставки за понижаване на добивите?

Лоша сеитба в ТКЗС — Стражица, Страхилово, Караисен, Масларево ★ Да не се подценява подготовката за напояване

Задачата, която си поставя окръгът — през 1970 г. да бъде постигнат среден добив 350 кг пшеница от декара, изисква най-строга да се спазват приетите технологически изисквания. Нарушаването на технологическата дисциплина в решаващия момент — подготовката на площите и самата сеитба, неминуемо ще даде своето отражение на получаване на по-нисък добив от запланирания.

В повечето стопанства сега настъпва един от най-трудните моменти — подготовката на площите, освободени от царевичка и захарно цвекло. Кратките срокове, недостатъчната влага на почвата изискват много усилия от механизаторите, налагат да се повиши контролът и възискателността на специалистите и ръководството върху качеството на подготовката и самата сеитба. Понижаваната възискателност в това отношение в стопанствата като Стражица, Масларево, Килфарево, Страхилово, Караисен, както и допуснатите недостатъци в сеитбата, създават сериозни предпоставки за получаване на по-ниски добиви от реално постижимите.

Например в ТКЗС — Стражица е допусната сеитба на пшеница на блок от 200 дека след предшественик царевичка при крайно лоша подготовка — след две еднопосочни дискования, без протокол, разрешаващ сеитбата.

Лоша сеитба на пшеница след предшественик слънчоглед е извършена и в ТКЗС — Страхилово, въпреки възможностите и достатъчното време за добра под

готовка на блока. В резултат на плитката обработка на почвата не е създадено легло за семената и голяма част от тях са на повърхността.

Друг нежелателен недостатък е допуснатото в ТКЗС — Килфарево засяване на пшеница след пшеница без обеззаразяване на почвата. Налага се стриктно да се спазва това мероприятие поради факта, че около 16 на сто от есенниците в окръга ще бъдат засети на стърнище.

Дните до крайния срок за сеитба остават все по-малко. Учудващо нехайство проявяват стопанствата в Горна Студена, Стражица, Драганово, Масларево, Ми

халци, Лясковец, Сушица, Дъскот, Камен и Ресен, които все още не са взели от ДСО „Сортови семена“ определените им количества семена. При това на някои от тях, като Горна Студена, не достига посевният материал.

Напрежението в прибирането на реколтата от пролетните култури започва да намалява. Това дава възможност да се създаде добра организация за напояване на есенните посеви, за да се предотвратят последиците от засушаването.

Маргарита ГЕОРГИЕВА
агрономка в Окръжния кооперативен съюз

Важно средство за мобилизиране на силите

Материалните стимули — съществен момент в организацията на работа в ТКЗС — Козловец ★ Премиалните възнаграждения — в зависимост от постоянното участие в есенната кампания

За партийното и стопанското ръководство на ТКЗС — Козловец по-важна задача през тези дни от прибирането на реколтата от пролетниците и подготовката на площите за сеитба на пшеница и ечемик няма. На тази задача са подчинени всички останали, за изпълнението ѝ се готвихме отрано.

Още преди да започне прибирането на слънчогледа, царевичката, захарното цвекло и силния жито на втората култура на ревища, се състояха разширени съвместни заседания на Общинския партийен комитет и управителния съвет на ТКЗС. Вземто бе решение за периодично организиране на ударни трудови дни по преценка на оперативната комитет, за стимулиране на комбайнерите на всички видове комбайни и на трактористите, за осъществяване и на други масово-политически мероприятия, за да се включат всички кооператори в есенната кампания. Например на механизаторите, работещи с цвеклокомбайни, за всеки декар измелено захарно цвекло над нормата — от 10 до 15 дека, се дава премия по 0.40 лв., а на сменяния по 0.28. Над 15 дека съответно по

0.60 и 0.42 лева. Извършената работа се приема и отчита на всеки пет дни от участъковия агроном и отчетника на бригадата и въз основа на съставения от тях протокол се изплащат премията.

Царевичката, както навсякъде в окръга, и при нас е много побързана в сравнение с миналите години. Затова намаляхме нормата за комбайните от 27 на 20 декара. Освен това решихме за всеки декар над 20 до 30 дека на комбайнера да се дава премия по 0.20 лв., а на сменяния по 0.14 лева, над 30 декара съответно по 0.40 и 0.28 лева. Извършената работа се отчита и приема както при цвеклото.

Навреме и без загуби бе прибран слънчогледът, въпреки еластичността, че ще се получи голям разпиляване поради буйността на посевта. Това бе постигнато благодарение на разгорялото се съревнование при подготовката на комбайните, както и на стимулирането на комбайнерите по време на прибирането. Най-висок добив получи втора бригада — по 262 кг от декара, а общото количество — по 252 килограма. Общинският партийен комитет и управителният съвет решаха да

се дава премия по 2.20 лв. на жените и по 3 лв. на мъжете за всеки отработен ден над минимум, определен за септември, октомври и ноември, при условие, че средната им дневна заработка е над 2.50 лева. Освен това за всеки неделен ден, определен за работен от ръководството на стопанството, трудовото възнаграждение се увеличава с 50 на сто за сменя кооператори, които са били редовни през останалите шест дни на седмицата.

В дни на напрежение, каквито са сега, стимулираме и пенсионерите. Всеки от тях, работещ в растениевъдството през септември, октомври и ноември, получава 30 на сто премия на базата на работната, без да се съблюдава минимумът за трудовите дни през месеца. От 23 до 28 септември бяха организирани ударни дни за прибиране на виненото грозде и царевичката, а дните от 7 до 17 октомври са обявени за ударна десетдневка за прибиране на царевичката и почистване на площите за предсеитбена оран.

Като имат предвид, че напрежението и качествена сеитба е основа за високи добиви, Общин

ският партийен комитет и управителният съвет решиха да се дава премия на механизаторите за високо качество на предсеитбената подготовка и сеитбата както следва: за отлична — 0.05 лв. на декара, за много добра — 0.03, а за добра не се дава. Губят право на премия механизаторите, допуснали лоша сеитба и се санкционират по 0.03 лв. на декара за извършена некачествена сеитба.

Проверката на качеството се извършва от комисия, която съставя протокол за изплащане на премията и за налагане на определените санкции.

Всички тези условия са разяснени на механизаторите и кооператорите на съвещания по бригади, членовете на комитетите и на управителния съвет всекидневно се срещат с бригадните съвети. Два пъти седмично по радиоупредбата се излъчват поздравителни концерти за първенците комбайнери и бригади, всеки ден съревнование се сччита на дъската, поставена в центъра на селото.

Ламбия ЦЕНКОВ

секретар на Общинския комитет на БКП в село Козловец

Седмината съветски космонавти успешно изпълняват програмата за груповия полет

ЗАВАРЯВАНЕТО — НОВ ЕЛЕМЕНТ В КОСМОНАВИКАТА

МОСКВА, 15 октомври (БТА) — Научен коментатор на ТАСС пише:

За пръв път в Космоса човек трябва да изпълни операции, свързани със създаването на неразглобяеми металически съединения. Екипажът на съветския космически кораб „Союз-6“ ще извърши експерименти за заваряване на метали в условията на дълбок вакуум и безтегловност.

По-нататъшното овладяване на космическото пространство ще постави редица технически проблеми, свързани с монтирането на различни конструкции в Космоса.

Монтирането на космически конструкции, тяхното ремонтване и други процеси ще наложат да се извършва съединяване на метали. Тези съединения могат да бъдат разглобяеми — свързани с помощта на различни механични съединителни устройства или заварени. За да се извърши тази работа, космонавтът-монтьор трябва да се намира продължително време в състоянието на безтегловност, което затруднява изпълнението на някои, дори най-елементарни операции, особено свързаните с движението на въртене. Ето защо методът на съединяване на детайлите с помощта на болтове и гайки е почти неприемлив.

От тази гледна точка заваряването като технологически процес има редица предимства. Практически всички процеси по заваряването не създават моменти на въртене. Това значи, че по време на заваряването космонавтът-монтьор, за да координира движението в състояние на безтегловност, ще има нужда от значително по-малко фиксиращи устройства,

Екипажите на космическите кораби „Союз-6“ „Союз-7“ и „Союз-8“ (от ляво надясно): Виктор Горбатко, Алексей Елисеєв, Анатолий Филитченко, Владислав Волков, Владимир Шаталов, Георги Шонин и Валерий Кубасов.

отколкото при извършване на механично съединяване на възли.

Редица начини на заваряване (с електронен лъч, с плазмена дъга) дават на космонавта възможност да съединява метали и да ги реже с един инструмент. Не е маловажно, че чрез заваряване могат да се съединят херметично титанови конструкции.

СЪТРУДНИЧЕСТВОТО В КОСМОСА ОБЕЩАВА ДОБРИ ПЕРСПЕКТИВИ

МОСКВА, 15 октомври (ТАСС) — „Изстрелването на спътника „Интеркосмос-1“ открива нови перспективи за участието на учени от различни страни в космическите експери-

менти“, изтъква академик Борис Петров. Председателят на Съвета за международно сътрудничество в областта на изследването и използването на космическото пространство („Интеркосмос“) коментира по молба на ТАСС значението на интернационалния космически експеримент.

Спътникът „Интеркосмос-1“, на който е инсталирана апаратура на ГДР, СССР и Чехословакия, беше изстрелян вчера. В експеримента участват обсерваториите на България, ГДР, Полша, Румъния, СССР, Унгария и Чехословакия.

Спътникът „Интеркосмос-1“, както и спътникът „Космос-261“, са първите стъпки за практическо реализиране на програмата за сътрудничество между социалистическите

странии при изстрелването на спътници и геофизически ракети.

Най-важен и непосредствен резултат от експеримента ще бъде по-нататъшното проникване в тайните на Слънцето, особено във физическите процеси на неговата корона, която е още твърде малко изучена.

Академик Петров нарече комплексния подход за разрешаване на задачите характерна черта на експеримента.

ГЕНЕРАЛНА РЕПЕТИЦИЯ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ОРБИТАЛНИ СТАНЦИИ

Японският вестник „Токио симбун“ оценява едновременно полет на трите кораби „Союз“ като генерална репетиция за създаване на първата в историята космическа станция. Франкфуртският „Фигаро“ отбелязва, че корабите от типа „Союз“ са много съвършени апарати, изпитани както в безпилотни полети, така и с човек на борда.

Докато западногерманските журналисти най-подробно описват старта на трите космически кораби, на учите наблюдатели от Германската федерална република правят акцент върху извадите и заключението. Преди всичко се отбелязва съвършенството на съветската космическа техника, позволяваща да се осъществят един след друг три най-сложни старта. Много западногермански наблюдатели смятат, че груповият полет на съветските космически кораби открива широки възможности за създаването на големи орбитални станции в Космоса. Коментаторът на мюнхенския „Зин-Дойче тайтунг“ отбелязва, че построяването на орбитални станции би имало огромно научно значение, тъй като те биха могли да станат премеждствени стартови площадки за полети към други планети.

СВЕДЕНИЕ

за хода на селскостопанските работи към 14. X. 1969 г. в проценти

ТКЗС	Освободени площи	Подготвени площи	Засети площи	Понижата площи
1. Алеково	76	67	62	7
2. Драганово	75	65	60	8
3. Овча могила	85	73	67	8
4. Козловец	87	73	64	9
5. Г. Студена	83	65	47	9
6. Ореш	76	64	57	9
7. Масларево	76	58	51	8
8. Моравя	84	73	71	7
9. Килфарево	99	90	78	9
10. Обединение	98	88	73	9
11. П. Тръмбеш	99	77	58	10
12. П. Сеновец	97	74	52	10
13. Ресен	68	79	57	7
14. Самоводене	94	71	61	7
15. Страхилово	81	78	56	7
16. Бяла черква	99	75	37	8
17. Върбовка	85	72	60	8
18. Павлики	77	67	52	9
19. Дъскот	100	63	58	7
20. Д. Липница	84	74	69	8
21. Караисен	87	68	53	10
22. Михалии	80	76	62	7
23. Суходол	86	72	49	8
24. Джуковина	95	65	57	8
25. Драганово	100	71	64	9
26. Сушица	100	85	82	9
27. Д. Оряховица	92	87	75	8
28. Камен	88	87	75	7
29. Лясковец	88	83	61	8
30. Пожикрание	56	67	35	8
31. Стражица	89	67	64	9
32. Асеново	85	66	50	10

Средно за ТКЗС 87.5 75.8 69 86

ДЗС	Освободени площи	Подготвени площи	Засети площи	Понижата площи
1. Балван	100	72	65	10
2. Беброво	68	68	93	8
3. Буйновци	95	40	—	14
4. В. Търново	86	72	60	8
5. Еленя	99	58	47	8
6. Златарица	77	54	49	8
7. Кесарево	98	73	56	9
8. Константин	74	29	82	6
9. Свищов	82	82	68	6
10. „Свугата“	85	57	94	8
11. Церовия кория	91	60	80	8

Средно за ДЗС 90.6 67.7 54 86

Средно за окръга 80 72 61 76

ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ

Когато обичаш земята и хората...

Роден в Бяла черква, селото на безстрашния народен учител Бако Киро, Цанко Церковски от малък живее с близките спомени за славната Дряновска епопея. Първият досег с книгите му разкрива един непознат свят — прелестта на народните песни, неотразимото въздействие на творбите на Вазов, Ботев и Славейков. И годините, прекарани в местното училище, оставят по-голям знак на това въздействие. Но времето, през което е оформил бележитият поет и общественик, чертае вече съвсем определено други стремежи. Изминало е едва едно десетилетие от Освобождението, а светлите възрожденски идеали са стъпки от новите „герои“ на века, „усетили в кесийката си силата на капитализма“. Тези „герои“, родени от един насилнически, възли свят, нахлуват и сред мирния идиличен живот на селото, разрушават патриархалната му чистота и неоправеност, сеят отрова на един нов морал. Вроденото чувство на обич към хората, внимателното вглеждане в живота на селската беднота, разкриват пред вътрешния поглед на поета една действителност, разнебитена от обществено-политически бури и страсти. Проникновеният общественик, който вече се е запознал с марксовата диалектика, чет с литература по икономическите въпроси, живее в кръга на народнически и социалистически разбирания — извършва се един закономерен исторически процес, в недрата на доверчивите герои от Сливница зреет протестът. И в 1891 година на страниците на списание „Ден“, редактирано и издавано в Шумен от Янко Сакъзов, се появява „Молепсаний“, най-новото и най-възвущо явление в тогавашната литература на действителност. За първи път в нашата поезия в една остра социално-настъпателна форма е показан тежкия и труден път на пионерите на социализма. Независимо от универсалните, неизяснени, абстрактни идеали в него, стихотворението показва един поет правдив, смел, социално зорствен, разкриващ зората

на социалистическото движение. Не е трудно тук да се открие идейно-художественото родство на Церковски с Д. Полянов, да се види поетът като претеча на пролетарско-революционната ни поезия.

Но роден и израснал в село, в душата му звучи преди всичко селяшката несрета, един дълбок вътрешен глас му говори за безотрадната мъка на българския селянин. Земеделият на маса, смазан от нищетата, външува най-силно големия познатец на българското село. Естествена простота и човечност на селяните, техният непослен труд, дълбоките класови противоречия и острата икономическа и социална криза пораждат в душата на Церковски идеята за организиране на земеделския род в съюз. Този идеен прелом у общественика е един мълчещ, сложен процес, свързан с напрежати търсения и дълбок размисъл. В мислите на какво ще призовавам българския земеделец към сдружение, без едно ясно гледнище въху разволя на неговия минал и бъдещ икономически живот? — пише той през 1898 година. В следващата 1899 година във Великотърновски окръг излиза и се разпространява „Въззвание към бедните земеделци“. Почвата за успеха на възванието е подготвена. Положението на селството става не поносимо тежко. Данните съставляват народа. Същата година през месец декември в Плевен бива свикан първият земеделски конгрес, който слага началото на БЗНС. Цанко Церковски е един от апостолите на съюза, който още с основаването си се превръща в политическа сила. Талантливият поет се отдава на активна политическа дейност, но нито за миг в него не угасва огънят на поезията. В започналото да излиза под негово редакционна сп. „Селска пробуда“ печатат един от най-хубавите си творби. Здравата връзка на писателя с демократичните и прогресивни традиции на нашата литература, острото му критично-реалистично око определят и негово-

то отношение към чуждите упадъчни веения в литературния ни живот.

Станал признат политически вожд на БЗНС, с изяснени идейни позиции, сега вече и политическата му лирика става по-конкретна, по-определена, по-борческа, целенасочена. В нея той съди със съвестта на човека на селския труд, неговата боева песен е песен на ония, които с труда си оплодяват земята. И сега това не са само песни, които ни пренасят в тъжния свят на селската мъка, не са само изповеди, обобщаващи човешкото страдание. Това са песни, в които дълга организираната борба против експлоататорите — настъпателни песни-маршове. Дори в „Бекярски песни“, в тези прекрасни лирически късове, от развалящи нераздостия живот на гурбетчиите, се подава смелият протест срещу социалната несправедливост. Острият критично-изобличителен патос дъха и от бележитичното му творчество, където се бичуват нежелателни буржоазни обществено неговата грабителска същност. Гласът на поета и писателя страда и зове от страничните на неговите творби. Гласът на публициста и политика силно от тръбната на Народното събрание и страничните на „Земеделско знаме“ остри обвинения срещу китолото на монархия — буржоазните политически партии.

А когато тяхната гибелна политика довежда страната ни до втората национална катастрофа, убеденият демократ-республиканец смело заявява: „Вън от България линастията на немците! Да живее републиката!“

След кърватните деветоюнски дни и нощи, верният учител и приятел на Стамболийски е хвърлен в затвора. Републиката, каквато той я искаше, не може да бъде допросишавана. Може би тъкмо това е прозрял някогашният социалист, който след излизането от затвора е разклатил наоколо неуморно търси политически познания с комични

Николай ДАСКАЛОВ

Децата на поета. Отляво надясно: Цветана, Севдалина, Рония, Веселин, Здравко, Царева, Ружа, Босилко и Румен. От тях сега са живи Севдалина, Здравко, Босилко, Румен и Ружа.

КОИТО НЕ ГО Е СЛУШАЛ, САМО НАПОЛОВИНА ГО ПОЗНАВА

Баща ми си имаше своя компания от негови връстници и студийници които често се събираха на седенки. Когато беше ред седящата да бъде у дома, ние децата скалахме от радост. Стаята на баща ми беше малка и пълна с маси и книги, затова седящата ставаше в голямата стая. Ние се нахранвахме и ни спазваха да спим по-рано, но у дома беше до сън. Шом започнеха песните и веселбите ние ставяхме от леглата си и слушахме, гледахме ненаситно.

Най-весело беше на Коледа, когато колежа свинята. Вечер се събираха да я „опият“ и оплакват. Тогавашна децата, не ни принуждаваха да си лягаме рано, защото биехме вакания. След като помогнем на мама да подреди голямата трапеза за гостите, се нареждахме около софата до печката.

Шом свършваше яденето и пиенето, започваха песните. Първа беше баща ми.

— Дечо — казваше той на Дечо Петров — дръж се, започвай!

— Почвай, Цанко. Аз пък започвам да плача.

Той наистина редовно плачеше, когато слушаше песните на баща ми.

„Учих те, Гане, гадих те, на моя пуста табият...“
„Станке ле, бяла врачанке...“

Почват песните една след друга.

— Ти ми изгъргна душата бе, Цанко, как да не плача! — вика Дечо Петров и бърше съзлите си.

— Плачи, Дечо, хич не се срами. Тия съзли са хубави — казва тати и пак продължава да пее.

Мъжете, подпрели глави, слушат, жените им, забравил ли, че държат вретено в ръцете си, захласнато поглъщат всяка дума. Ние, децата, насядали на розовата крайбаба, слушахме и като байдехме преглъщахме съзлите си, пренесени далеч, в невяно то царство на песните.

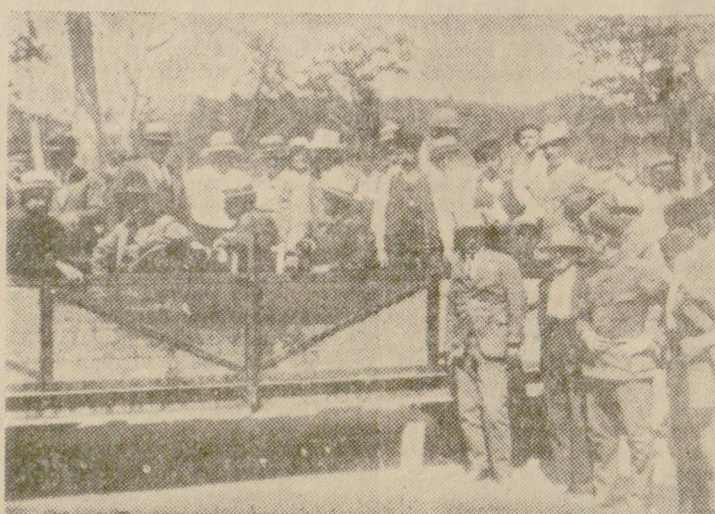
За хубавото пеене на баща ми ето какво по-късно казваше неговият другар Владимир Илиев:

— Моята преценка от дългогодишната ми дружба и приятелство с Цанко е, че той е не само най-голям поет на селото но и най-добрият детски писател. Ала има и трето, което малцина знаят, дори и съвременниците му. Това бе неговата музикална душа, неговата дарба да пее и свири на всички видове инструменти. Цанко пееше винаги тихо, нежно, някак меко, с много сладък и завладяващ глас.

В гласа му имаше нещо само

нему присъщо, хубаво и красиво. Това Цанково хубаво бе не особено силно и завладяващо в народните песни. И аз ще кажа: който не е слушал песните на Цанко, който не е чувал неговия кавал или цафара, той само наполовина познава Цанко.

Севдалина Ц. БАКАЛОВА
ВАЧКОВА

Една от малко известните снимки — Цанко Церковски при откриването на жп линията Крумово — Преслав — 1921 година.

ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ

МОЛЕПСАНИЙ

Ей, бягайте, хора, бягайте от мене, надалеко стойте от моята власт, че аз съм надхван със ново учение, кое се противи на вашето стреме.

Ей, бягайте, хора, опасен съм аз. Че аз искам вече да се стресне роба: че аз искам правда да има у нас; че аз искам братство, равенство в народа и ви проповядвам истинска свобода.

Ей, бягайте, хора, опасен съм аз. Че аз искам, братя, всичко да съборя, което задържа в невежество нас; че аз се залавям явно да се боря с вашите тирани, с вашата неволя.

Пазете се, хора, опасен съм аз. Че аз наричам вашите велможи кърлежи човешки, цо тихо, без глас смучат кръв, о братя, от вашите кожи, че те са излизали, че и без тях може.

Ей, бягайте, хора, опасен съм аз. Че аз ви говоря, скоро ще настане великото време, фаталния час, когато ще рухнат всичките държави, за да се положат на основи здрави.

Пазете се, хора, опасен съм аз. Че аз ви говоря за някакво царство, за някакво царство, но без цар, без власт, че във това братя, общо господарство ще владее правда, обич и другарство.

Ей, бягайте, хора, опасен съм аз. Глухави, жестоки, изпити от страст, че туй царство иде, че то ще настане, че то ще е скудно от богоизбрани.

Пазете се, хора, опасен съм аз. Че то ще е скудно от скъпи палати и от паразити. О, тогава, тогава ще да бъдем ние плаштиви, благати, еднакво учени и равно богати.

Ей, бягайте, хора, опасен съм аз. Че то ще е мило, приветно и драго, без кърви и съзли, без зверска напаст; и истински живот, и истинско благо ще да чувства всеки — и старо, и младо.

Пазете се, хора, опасен съм аз. Опасен съм, братя, бягайте от мене; пазете се, чуйте слабия ми глас, че аз съм надхван с ново учение, че аз презирам вашите стремления.

Ей, бягайте, хора, опасен съм аз.

Из моя живот

АВТОБИОГРАФИЧНИ БЕЛЕЖКИ

В Бяла черква...
В моята хубава Бяла черква, в моето мило, родно село...
Години бях копнял за него. Горите, изворите, просторите ливади, посред които буйно лъкътеше бистрата Росица, бяха оживели на сърцето ми.

Мили хора, луди-млади мои връстници, с които бях прекарал буйни младини, ще бъдат вече при мен, ще бъдат пред очите ми...

И при тях ще живея вече аз, и между тях ще почна моята истинска творческа работа.

Стопанство, литература, обществена борба.

Тук, в Бяла черква, умът трябва да прояви своята сила, да се бори за начетите своите нови пътища.

Нови идеи никнеха — ни една стара не си отиваше. Идеята за Земеделския съюз зрееше и блъскаше да излезе навън.

В тетрадите ми стояха отбелязани сума сюжетни за поеми и разкази, които поради сериозността си се отлагаха пак за Бяла черква.

Тук, в Бяла черква, всички ще бъде, всичко ще може.

НОВИ МАТЕРИАЛИ В ЕКСПОЗИЦИЯТА НА КЪЩАТА-МУЗЕЙ „ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ“

В чест на 100-годишнината от рождението на Цанко Бакалов Церковски експозицията при къщата-музей в Бяла черква бе частично обновена и обогатена с нови снимки и документи, някои от които са били почти не известни досега.

В темата „Обществено-политическа дейност“ са изложени нови материали, разкриващи активното отношение на Церковски към кръвопролитната Междусъюзническа война (1913 година), в която България бе хвърлена от шовинистичната политика на Фердинанд и доведена до първата национална катастрофа.

На 22 юни 1913 г., само шест дни след като Фердинанд и кликата му извършват страшно престъпление спрямо националните интереси на българския народ, Ц. Церковски пише:

„Значи от Дунава до Бяло море — боева линия... И три държави срещу нас, срещу нашите изморени войски. Не сме ли подлудели?“

А когато войната е към своя фатален край, той прави равносметка, че тя е донесла на народа само беди: „разкъсания тела, ожадени лица — покрусена обща“, „бежанци под път и над път“, „болнични пукотие, охкане — смърт“, „гробове без кръстове, без имена“ и всички живи имат едно „желание общо: край на войната“.

Извънредно интересен материал представлява публикуваната досега статия „Пред страшната действителност“, писана от Церковски четири месеца след избухването на Първата световна война. Статията е остро изобличение на истинските подбуди, поради които „просветените държави на Европа“ разпалват съюзния пожар, охарактеризиран от автора като кандалщина и варварство.

Факсимиле от друг ръкопис отразява прозрението предвидяване на Земеделския съюз. „Чуждите войни, които днес раздират из онези цяла-Европа, не може да не се отразява зле или добре и върху малките държавици на Балканския полуостров, които току-що бяха сложили оръжие и които малко по-късно бяха възвълчени в нея.“

Не бихме имали пълна представа за републиканските тежкия на мислителя от коалиционното правителство на Стамболийски — Ц. Бакалов Церковски, ако не знаех пълния текст на историческото му писмо до цар Борис, писано на 24. IX. 1919 година, с което го призовава към абдикация в името на една народна република:

„... казвам го без заобикалки: Откажете се от царския престол в полза на една народна република... Един изход и той е днес във вашите ръце — утвте той може да мине в ръцете на народа. Защото почва възходът и той кани ония, които са били нависоко да слезат доброволно, Горко на онотова, който е изпуснал удобния момент...“

Към темата „Церковски в правителството на Стамболийски“

е показана една много забележителна обща снимка на тримата водачи на земеделското правителство: Цанко Церковски, Ал. Стамболийски и д-р Райко Даскалов, правена на 16. X. 1921 г. в Бяла черква, по случай 30-годишния юбилей от писателската и обществено-политическата дейност на Церковски, организиран от земеделското правителство и честван в родното му село. Снимката е непубликувана и неизвестна досега. Издирвана е със скорост. Пазена и подарена за основния музейен фонд на къщата-музей „Ц. Церковски“ от Геню Анг. Бакалов, правнук на Ангел Бакалов — брат на Церковски. Снимката е надписана от самия юбиляр като подарък на семейство Бакалов.

В същата тема са изнесени и факсимиле от ръкопис на реч на Церковски против подготвяния във Велико Търново на 17. IX. 1922 г. събор на блокарите: от реч против широките социалисти и блокарите, които почнали да се групират в „тай на фашистка организация за „смели акции“ срещу земеделското правителство.“

Интерес представляват и снимките за първия селски филм „Под старото небе“, създаден по едноименната пиеса на Церковски и заснет в землището на Бяла черква, при активното участие на местното население. Авторът сам е разяснявал ролите на артистите, както и почти изцяло е поел разходите по филмния проект.

Филмът след 9 юни 1923 г. е откраднат и изнесен в чужбина, където е продаден за 700 000 лева тогавашни пари.

Трудно е да се изброят всичко, което е намерило своето място в експозицията и осветлява още по-добре известните и неизвестни моменти и черти от живота и дейността на Цанко Церковски.

Експозицията е разширена с новооткритата тема за взаимно-отношенията между двамата белочерковчани — Ц. Церковски и д-р Райко Даскалов — учител и ученик, а после — другари и съратници. Церковски подготвя Р. Даскалов за земеделския съюз. Показана е обща снимка на двамата по време на юбилей — 1921 г., снимка на Даскалов, подарена на Церковски, мисли на Церковски и Р. Даскалов, документи за най-важните моменти от живота и дейността на Р. Даскалов, както и непубликувани досега негови снимки, подарена наскоро в музея от племенника му Илия Любенов Даскалов от Бяла черква.

Оригиналните снимки и документи са преладени на къщата-музей „Ц. Церковски“ от белочерковчани, които досега са ги съхранявали с любов. Голяма част от новооткритите документи са получени от Севдалина Бакалова — дъщеря на Церковски.

Събирателската работа продължава

Маргарита АТАНАСОВА
учедник на къщата-музей „Ц. Церковски“.

3-3

Страж на родното небе

На 16 октомври нашият народ чества светъл празник — Деня на военновъздушните сили. На този ден преди 57 години (16. X. 1912 г.), за първи път в света, над обсадения Одрин българските летици — пилот Радко Милков и наблюдателя Таракчиев — извършиха първия боев полет и доказаха, че авиацията може да се ползва като ефективно бойно средство. Тогава световният печат писа, че на българите принадлежи първенството в използването на самолета за военни цели. При Одрин, Чаталджа и Галиполи сформирани в нелегалния Балкански фронт български авиополки участваха успешно съдействайки за разгрома на турските сухопътни войски.

За ознаменуване на този пръв в историята на човечеството стъпи денят 16 октомври е определен за боев празник на нашата авиация. Кратка е историята на въздушния ни флот. Можем обаче да кажем, че той се е развивал, кръвно свързан с борбите на българския народ.

Заслужено отдаваме почит и на руската и съветската авиация, в която са служили, учили са се да летят и са летели немалко българи, от които е възникнал авиационен опит и авиационна мисъл. Проникнали от българската буржоазия, кулени от българските специалности намериха своята втора роля в неопитната съветска страна. Чест за нашата авиация е, че тя взе активно участие в борбата на испанския народ. По бойните полета на Испания българските летици проявиха мъжество и героизъм и получиха високи съветски отличия. Там намери смъртта си и верният син на народа Никола Ватов от Каранево.

В годините на въоръжената борба у нас авиацията даде свидни жертви. Фашистите жестоко се разправиха и с Асен Агов от Дюла Орхановица, Иван Миланов от Елена и др. Немалко авиатори с оръжие в ръка посяха трудния път на суровата партизанска борба.

В хода на великата победа като недела част от българската народна армия бяха създадени въздушните войски. Разкриха се светли перспективи. Българската авиация тръгна по нов път.

Още в първите дни на войната авиацията взе активно участие в боевете за освобождаване на Македония и Южна Сърбия. Нашите са мошети разузнаваха в близкия и далечен тил на противника, оказваха съдействие на земните родове войски, громяха вражби обекти.

Партията в кратък срок мобилизира прогресивните сили на летателно-технически кадар в авиацията и с помощта на Съветския съюз осигури снабдяването на нашите войски с нововъздушни сили със съвременна авиационна самолетна техника и земяна апаратура.

Днес модерната авиационна сръбзузкова реактивна техника в ръцете на отлично подготвени летици и техници е сигурен и надежден защитник и страж на родното небе.

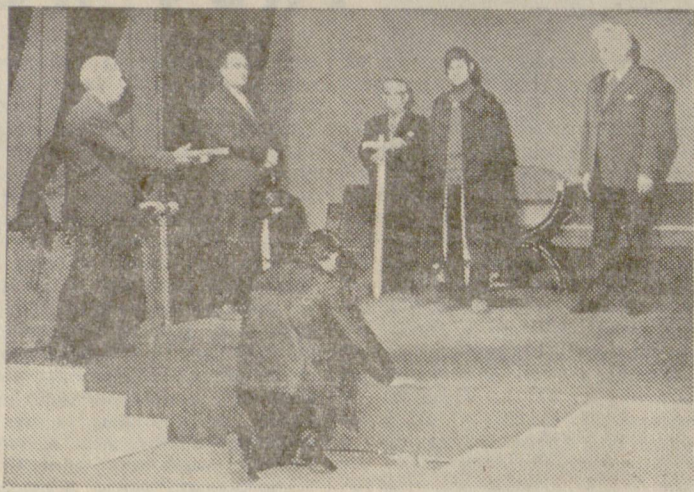
Нашите бойни летици, техници и авиоспециалисти упорито и настойчиво овладяват бойното майсторство, учейки се от богатия опит на съветските си колеги.

Чествувайки своя празник, военните от въздушния флот правят преглед на своята бойна мощ и умение, възбуждайки от топлите грижи на Партията и правителството.

Честит празник, летици, техници и авиоспециалисти!

Пред премиерата на „Балдуин Фландърски“

Режисьорът Недялко Ковачев за постановката

И тази година по традиция Великотърновският театър „Константин Кисимов“ ще открие сезона си с историческа пиеса. Още повече, че тази година се навършват две години от миналия преглед на историческата драма и театър „Поглед към вековете“ — театрален празник, който тази година за пръв път ще се проведе като общонационална проява, след статута на Комитета за изкуство и култура.

Нашият театър се спира на историческата пиеса „Балдуин Фландърски“. Тя има редина достойнства, които могат да я поставят на едно добро място в нашата драматургия. По жанр това е драматична балада и е написана в изящен стих. Пиесата трактува една от най-героичните страници в нашата история — борбата между българите и латините-кръстоносци, борба, която завършва с блестяща победа на Калоян при Одрин. Но не това е най-важното в пиесата. Хубавото в произведението на младия автор Радко Милков е, че той противопоставя две психики, две правди в лицето на двамата владетели — Калоян и Балдуин. По този начин авторът по един сложен и определено художествен път развива и разрешава проблеми, актуални и днес. Това са проблемът за родолюбивост, за нашественика, за човека без родина, за църквата.

Любовната интрига, останала от легендите, между Мария, Балдуин и Калоян още по-пълно кръвно разкрива многоплановостта на драматургическото произведение. Това са смели и силни личности, противоречиви на

тури, силни владетели, страдливи хора. Всичко това прави от произведението една пълна с кръв и плът пиеса, излязла от познания ни канон на писане исторически песни.

Историческият факт и легендата са вплетени много добре. Пиесата е изградена в един план на неочакване, емоционални изблици, на едно ритмично редукване на различия по характер сцени.

За реализацията на пиесата е ангажиран целият колектив. Сценарията е поверена на художника от Театър „Народна сцена“ — София Асен Митев. Костюмите проектира Венера Наследникова — художник в Народния театър „Иван Вазов“. За ролята на парцпа Мария сме поканили на гастрол актрисата от театър „Слъза и смях“ Рената Киселичка.

Сега сме в усилените репетиции. Цялата подготовка на спектакъла върви нормално и се надяваме скоро да поднесем на нашите зрители една интересна премиера. Аз и целият творчески колектив се възбудваме и очакваме срещата си със зрители.

На снимката: сцена от репетицията на пиесата.

справочник

ТЕЛЕВИЗИЯ

ЧЕТВЪРТЪК — 16. X.
18.00 — Новини; 18.10 — Телевизионна среща-викторина на тема 1800 години от създаването на Силистра; 19.40 — Реклами; 19.50 — Лека нощ, деца!; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — „Семени в браздите“ — концерт от народна музика; 21.00 — „Кубо“ — словашки игрален филм; 22.10 — За родителите; 22.40 — Новини.

ПЕТЪК — 17. X.

ПРОГРАМА НА МОСКОВСКАТА ТЕЛЕВИЗИЯ
СЪБОТА — 18. X.

18.30 — Новини; 18.40 — Детски филми; 19.00 — Панорама; 19.30 — Концерт — народна музика; 20.00 — По света и у нас; 20.20 — Лека нощ, деца!; 20.30 — Игрален филм: „Хора и зверове“ — първа серия; 22.10 — БТ предава за Интервизията; „Есенни фенери“; 22.40 — Новини.

Специална школа за подготовка на монтажни кадри за промишленото и енергийното строителство ТЕЦ — Русе ОТКРИВА КУРСОВЕ

по следните специалности:

1. Електромонтьори — от 15 октомври 1969 год.
2. Машинни монтьори — от 15 октомври 1969 год.
3. Монтьори по изолации — от 15 октомври 1969 година.

Ще се приемат младежи от 18 години и мъже до 40-годишна възраст, за изолация може и жени.

Съгласно 10-то постановление на МС на всеки курсист ще се плаща месечно по 50 лева на семейния депа, по 40 лева — без деца и 25 лева на неженените. Също и семейни за деца.

Осигурени са храна, квартира, работно облекло, учебници и други за сметка на школата.

Времетраенето на обучението е 4 месеца — теория, учебна и производствена практика. Договорът, който курсистите ще сключат, е за 3 години задължително на работа в системата на ДО „Монтажи“ на обекти в Химкомбинат — Свищов и Великотърновски окръг.

Младежи, използвайки благоприятната възможност, която Партията и народната власт ви създават за получаване на едни от най-хубавите специалности и професии: ел. монтьори, машинни монтьори и изолаторици.

Необходими документи: молба, автобиография, трудова книжка, удостоверение за семейно положение, медицинско свидетелство, а останалите документи ще се набавят в школата.

За справки: Специална монтажна школа при ДО „Монтажи“ — ТЕЦ Русе, телефон 2-59-98.

ШКОЛА — ТЕЦ РУСЕ

2-2

Спорт

СПОРТНО-ТУРИСТИЧЕСКА ЛЕНИНИАДА

ПРАЗНИК ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Великотърновчани тържествено отбелязваха официалния старт в спортно-туристическата Лениниада, посветена на 100-годишнината от рождението на Ленин.

В празничните редици най-добрите млади спортисти заеха четири места в градски, окръжни и републикански състезания от приключилата неотдавна Трета републиканска спартакиада. При ветсвуват ги техните родители, учители, многобройните приятели на спорта, изпълнили три

буните. Тук са и първият секретар на Окръжния комитет на ДКМС Димо Минчев, председател на ОС на БСФС Кръстю Камбуров, представители на обществени организации в града.

Към спортните първенци са отпразнени и благодарствените слова на първия секретар на Градския комитет на Комсомола Драгич Драгев, на представителите на „Етър“ Кирил Грозданов. Редът се представителите на най-дейните колективи, чиито отбори са призови — баскетболист

ките на училище „Д. Благоев“, волейболистите от „Хр. Ботев“, футболистите от Строителен техникум, хандбалните от Икономически техникум... Много са челиците. Не са малко и питаните за съставите, които излизат по няколко пъти, за да погледнат почитните грамоти и флага, скромни символи-награди за упоритостта и спортното трудолюбие. Сред тях са и представителите на ЕМЗ „Ивайло“ — най-добрите работнически физкультурни колективи.

Естествено, най-радостни са комплексните победители. При пионерите това са спортните от училище „Димитър Благоев“, следвани от колективите на у-ще „Христо Ботев“ и „П. Р. Славейков“, а сред учениците се в горния курс — победителите от строителен техникум „Георги Димитров“ и достойните им есенти от втора гимназия „Васил Думев“ и Радиотехникум.

В богатия низ от спортни победи — принос за класирането на окръга в спартакиада, не бяха отминати и олимпийските заслуги на преподавателите по физическо възпитание. Сред тях се открояват специалните по полейбол Иван Костурков, Димитър Кушев, Тодор Тодоров (II гимназия) и Савла Великов от Икономически техникум, Никола Кръстов от Строителен техникум... Те са тук и тази вечер — стъпки отбористи си, готови за първите спортни битки от новия голям старт в прослава на Ленин.

А сетне, на всички спортни площадки, се зазвуча същата телната програма, прилика стотни зрители. Край волейболната мрежа и в двете дъвкичките представителите отбори на „Етър“ — участнички в „А“ РВГ. Най-ожива се дейките от старша възраст с 2-1. Експертите от ВПИ „Братя Кирил и Методий“ успя да надиграе коравия си съперник — те сторката на ВВВУ „Васил Левски“ с 3:1. Зарадваха ни и баскетболистите: двойна победа постигнаха представителите на у-ще „Д. Благоев“ срещу „П. Р. Славейков“: пионери — 14:4, пионери — 10:8, юноши — Строителен техникум — I гимназия 40:36, девойки — Езикови гимназии — Икономически техникум 21:11. Хандбалните на у-ще „П. Р. Славейков“ надиграха отбора на „Д. Благоев“ с 6:4, а юношеските състави на Строителния и Радиотехникума след силно оспорвана игра завършиха наравно — 7:7.

До късно не секна оживлението на първия общоградски празник от Лениниада. Александар ТОШЕВ

В зона „Янтра“

Успешни игри на „Ботев“ (Деб.), ДЗЗ и „Левски“ (П. Тръмбеш)

Изтеклият осми кръг в зоната доведе много радост на представителите на окръга, но... и едно огорчение за лексарите от Лисковен, които трябва да отстъпят второто място. Най-шастливи е тимът на ДЗЗ, който от „аутсайдер“ до IV кръг, с двете си поредни победи

на чужд терен, премина на шеста позиция.

„Ботев“ (Дебелен) спира победния ход на лидера „Черноломен“, като постигна равенство, но след срещата, която протече напълно нормално, публиката е имала лошо настроение, за което се са носят последиствията. Оборотът на „Левски“ — П. Тръмбеш игра сполучливо в Каспичан и постигна своята задача като успя да спечели победа в бърза и по-голяма, ако стрелбата във вратата бе по-точна.

Червенознаменци от Павликени спечелиха служебно от „Янтра“, чиято ръководство е проваляло осиделна небрежност и е изпратило отбора на следващия ден. Вероятно подобен е и случаят с „Чавдар“ — с Ореш, който не се яви за срещата с „Шаси“, която по програмата бе за 10 часа сутринта.

След неубедителна игра „Левски“ — Лисковен е напуснал терена победен и... се озова на трето място във временното класиране. Лисковчаните могат да наваксам изгубеното в следващите кръгове, още повече, че им предстоят две домакинства.

В останалите срещи изненади не се получава.

Ст. КОНСТАНТИНОВ

Зона „Янтра“

— ЮНОШИ

РЕЗУЛТАТИ:

Левски Лиск. — А. Кичев 4:0, Локомотив Др. — Бенковски 1:2, Черноломен — Волон 0:1, Червено знаме — Раковски 0:3, Локомотив ГО — ЧО ГФ 0:0, Академик — Светка

КЛАСИРАНЕ:

1. Волон	11: 2	8
2. Академик	22: 2	7
3. ЧО ГФ	11: 3	7
4. Раковски	9: 4	6
5. Локомотив ГО	6: 4	5
6. Локомотив Др	16: 7	4
7. Левски Лиск	9: 13	3
8. Светкавица	4: 13	3
9. Бенковски	5: 11	2
10. Червено знаме	3: 14	2
11. А. Кичев	2: 11	1
12. Черноломен	1: 4	0

В Свищов играят шахматистите

Повече от 2000 шахматисти от учебни заведения и предприятия участвуват организирано в състезания в крайдунавския град. За да се създаде стимул в отборите на колективите, градският шампионат се устройва в две финални групи — „А“ с участието на осемте най-силни състезатели и „Б“ с 10 отбора. Шахсекцията на „Академик“ е планирала междуградски срещи, близо-турнира, в чест на Великия октомври, сенсационна едновременно игра на градските кандидати-мастери по шах А. Махлев, Т. Колев и П. Милков. Подготвя се откриването на кръгови по шахмат във ВФС и Химическия техникум.

Започна и есенният кръг в „А“ група, в който с най-добър актив — първо място с 19,5 т., издига експерт на студентите от ВФС. В първата среща водачите във временното класиране, макар и без най-добрата си състезател (А. Махлев), специално убедително срещу шахматистите от ЗСБИ „Г. Терзия“ с 4:0.

Николай МИЛЧЕВ

ЕЛИТНА ЮНОШЕСКА

ГРУПА

2:3 В СТ. ЗАГОРА

„Затишнито“ в „А“ РВГ бе частичен паразит от... младите футболисти в елитната юношеска група. Представителният юношески отбор на „Етър“ гостува в Стара Загора. Отново той напусна терена победен, този път от местния „Берое“. Варно, в играта на етърци се чувствуваша освежаване — при 0:3 до почивката, след подновяването на играта великотърновчаните намериха сили да отбележат два гола (чрез П. Шахев) и бяха съвсем близо до изравняването. Но... отборът срещаше се с „окопаване“ в самия край на таблицата за временното класиране! Пред дружественото ръководство, пред съюзиците по футбол, проблемът „юноши“ изглежда все по-остро и изисква радикални мерки!

в „БОРБА“

Стр. 4, бр. 124, 16. X. 1969 г.

Индекс 21301

ДЕСЕТДНЕВКА НА СЪВЕТСКАТА КНИГА И ГРАМОФОННА ПЛОЧА

НЕИНИЯТ АДРЕС — НАРОДЪТ

Сега тя има най-голямата и най-активната читателска аудитория в света. Миллиони хора от необятния Съветски съюз, от всички континенти и страни я очакват и посрещат с жив интерес, с радост и възхищение, защото тя ни носи нова и най-висока култура, защото тя осветлява движението на съветския народ и на цялото прогресивно човечество по пътя на прогреса, по пътя към най-високата историческа цел, към най-благородния човешки идеал.

Неиният адрес — това е народът. Тя служи на работниците, на селяните, на интелгенцията, на борбата им за комунизъм.

Съветската книга заема голямо място в нашето общество и в културно развитие. Освободителната борба на нашата партия, на българската работническа класа, на целия народ е неразривно свързана с марксистката революционна мисъл в Русия и особено със знаменитите трудове на гениалния стратег и теоретик на пролетарската революция В. И. Ленин. Книгите на Ленин откриват нов етап в историята на нашата партия, нов етап в нашето пролетарско-революционно освободително движение.

От Русия идват също към края на миналия век, и ония художествени книги които носят революционната мисъл на първите руски пролетарски писатели. Това са знаменитите художествени творби на Горки, с които той става изразител на един нов, непознат в световната литература хуманизъм, в който възвежда за пръв път като главен герой в художествената литература работническата класа, поведена от партията на решителен класов бой в името на социализма. Заедно с произведението на Горки у нас проникват масовите песни и маршове, създадени от пионерите на руската пролетарско-революционна поезия. Книгите на Плеханов, на Ленин, на Горки, на първите руски пролетарски певци изправят голяма и плодотворна роля в нашия обществен и

литературен живот. Те спомогат за идейно-политическо възпитание на работниците, селяните и народната интелгенция у нас, за укрепването и развитието на нашата пролетарска художествена, теоретична и литературно-критична мисъл.

След победата на Великата октомврийска революция интересът към завоеванията на съветската култура се засилва не престанно. Този неспрестанно на растущ интерес се удовлетворява от съветската книга, отразяваща вашите достижения в различните области на културното строителство.

В България, където руската прогресивна, обществена и художествена мисъл е проникнала още през миналия век, интересът към новата съветска култура, към съветската книга е извънредно повишен. Нашата партия, чертайки в тежките условия на монархо-фашисткото робство своята културна политика, поведеа чрез своя печат упорит и непрестанна борба за неограничаван достъп на съветската книга в България.

Въпреки драконовската цензура, въпреки полицейските и съдебни преследвания, съветската книга прониква у нас по нелегални и легални пътища. Проникват редица трудове на Ленин, в периодичния революционен печат или чрез отделни издания до българския читател достигат през 20-те и 30-те години творби на Горки, Маяковски, Блок, Брюсов, Есенин, Деян Белин, Серафимович, Гладков, Сейфулина, Фадеев, Фурманов, Шолохов, Ал. Толстой и други. Едновременно с това прониква и съветската научна и техническа книга, която има голямо значение в живота и дейността на нашата прогресивна научна и техническа интелгенция.

Съветската книга през годините на монархо-фашисткото робство играе голяма и твърде благоприятна роля в живота и борбите на нашата революционен народ. Тя въоръжава трудолюбивите хора с идеите на марксизма, ленинизма, помага на наши

те писатели да усвоят по-дълбоко принципите на социалистическата естетика, възпитават за едно с нашата художествена книга масовия читател, организира волята му за по-активна борба срещу класовия враг. За голямата популярност и любов към съветската книга свидетелства устроена през 30-те години в София изложба на съветската книга. Тази изложба, при тежки политически условия, се превърна в голямо културно и политическо събитие в областта на българо-съветската дружба.

В условията на нашия свободен живот, при бурното развитие на нашето социалистическо стопанство, на нашата култура, съветската книга наред с българската получи изключителна популярност в нашата Родина. В нашето икономическо развитие, в нашата културна революция широко се влиява богатият съветски опит, а това става най-вече чрез съветската книга. Съветската партийно-политическа, идейно-теоретическа, научна, техническа и художествена книга навлезе широко в нашия живот, намери голям прием сред строителите на социализма и комунизма в нашата страна. Особено голямо разпространение получи у нас съветската художествена литература. Заедно с нашата литература тя служи за възпитание на целия наш народ, на нашата родна младеж в комунистически дух.

Нашият народ, нашата интелгенция, нашата народна младеж ценят високо съветската книга. Тя е най-умният наш съветник, най-чистият и богат източник на знания, култура, красота и възхищение. Тя е най-добрият ни помощник при изграждането на нашата родна социалистическа по съдържание и национална по форма, култура.

Съветската книга е един от най-активните и плодотворни фактори в развитието и укрепването на великата българо-съветска дружба!

Проф. Сим. РУСАКИЕВ